

лечен в царски доспехи, с корона на глава.

В сивия полумрак багрите изпъкваха ярки, свежи, богати. Младецът остави уморено четките, изтри ръцете си, отдалечи се няколко стъпки и се загледа в картината. Не. Не беше още доволен. Грижи и немотия го съсипваха и загасваха последната искрица вдъхновение. Той поглади брадясалото си лице, потри ръце от студ и почувствува още по-силно как го напада вечният му враг – гладът. А мисълта, че брат му също гладува и едва ли ще може да завърши медицината го измъчваше още повече.

От никъде – нищо. Всеки хвалеше до небесата картините му, литографиите, но предпочиташе да ги има като подарък. Писма пълни с похвали – и толкоз. Цякой Иван Костадинов от Галац му беше писал, че е възхитен от картините му, че е „българин много разпален към народността“, но че капиталът му е къс, като на слуга. „Моля да ми ги изпратите на по-евтина цена“, ако може за две „карбови“. И той му ги беше изпратил даром. А Тъпчилещов от Цариград, също се възхищаваше и обещавахе. Но само на думи.

Николай запали една свещ, за газ нямаше пари, и отново зачете последното писмо:

„Слурах отдавна заради Вашия превъзходен успех и усъвършенствование на живописството и много се зарадвах, мечтаещ, че имаме и такива с голямо изкуство и между нашите българи, които за жалост на всичко от другите народи назад са останали. И като приех Вашите две писма, от 3 и 14 того, които едновременно вчера получих, по г-на Тошковица и г-на Миича, не малко почувствува душата ми радост, особено за Вашите добри намерения.“

Николай се изсмя. Доори намерения! Но как се изпълваха?

„... Картините, които Вашето изрядно изкуство е изработило, видяхме и ги намираме прехвални. Колкото за нашата тука народна църква, кога ще вземе нужда за изписването ѝ, за което и г-н Тошкович ми поменува, зехме замечание и догде имаме между